

**B3. Σχέδιο δράσης του Τμήματος-Θεματικός Κύκλος
«Φροντίζω το Περιβάλλον»**

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2022-23	
	Θεματικός Κύκλος: Φροντίζω το Περιβάλλον Επιμέρους Θεματικές Ενότητες/Υποενότητες: Παγκόσμια και Τοπική Πολιτιστική Κληρονομιά
Τίτλος/τίτλοι προγραμμάτων	Ο δικός μας τίτλος «Υπεύθυνα παιδιά-Υπερασπιστές των Ζώων»

Στόχοι Σχεδίου Δράσης

- να κατανοήσουν οι μαθητές/τριες την σχέση αλληλεξάρτησης ανάμεσα στα ζώα και στον άνθρωπο
- να κατανοήσουν ότι ο άνθρωπος δεν σέβεται τα ζώα για αυτά που μας προσφέρουν
- να αντιληφθούν ότι η στάση σεβασμού απέναντι στα ζώα είναι μια στάση που ενισχύει το αίσθημα ευθύνης

Το πρόγραμμα αξιοποιεί τις αρχές της διερευνητικής μάθησης, τις αρχές διαφοροποιημένες διδασκαλίας και περιγραφικής αξιολόγησης. Επίσης ενθαρρύνει τη συνεργασία μεταξύ μαθητών, εκπαιδευτικών, γονέων, της τοπικής κοινωνίας καθώς και τη συνεργασία με ειδικούς επιστήμονες για την επίτευξη αποτελεσματικής περιβαλλοντικής δράσης. Στοχεύει στην καλλιέργεια των Δεξιοτήτων Μάθησης του 21ου αιώνα, των Δεξιοτήτων Ζωής, των Δεξιοτήτων του Νου και των Ψηφιακών Δεξιοτήτων.

Ακολουθία εργαστηρίων

Εργαστήριο 1

«Οι ανάγκες των ζώων»

Δραστηριότητα 1^η :

Γίνεται η ερώτηση «Τι χρειάζονται τα ζώα;» και παράγεται μια ιδεοθύελλα. Γίνεται συζήτηση για βιολογικές ανάγκες (φαγητό, νερό κ.λπ.) αλλά και για συναισθηματικές (αγάπη, προστασία, σεβασμός κ.λπ.). Έπειτα, οι λέξεις από την ιδεοθύελλα αποτυπώνονται στο ψηφιακό εργαλείο word art. Τα παιδιά διαλέγουν ένα σχήμα ζώου για το παραγόμενο έργο του word art, το οποίο εκτυπώνεται και προκύπτει ένα ατομικό κολλάζ με φιγούρα ζώου το οποίο είναι γεμάτο με λέξεις που αφορούν τις ανάγκες του. Στο τέλος, γίνεται ανάγνωση και επεξεργασία του παιδικού βιβλίου «Το θαυμαστό ταξίδι του Νιλς Χόλγκερσον» που αφορά τη συμπεριφορά του ανθρώπου απέναντι στα ζώα και του βιβλίου «Ο άσπρος σκύλος με τα πολλά ονόματα».

Δραστηριότητα 2^η :

Υλοποιείται η τεχνική της ανεστραμμένης τάξης. Το κάθε παιδί αναλαμβάνει να παρουσιάσει από ένα ζώο αφού συλλέξει τις απαραίτητες πληροφορίες για αυτό. Για τη συλλογή πληροφοριών δανείζεται και ένα βιβλίο σχετικό με το ζώο που διάλεξε από τη δανειστική βιβλιοθήκη του σχολείου και συμπληρώνει ένα φύλλο εργασίας με ερωτήσεις σχετικά με το όνομα του ζώου, το οικοσύστημά του, τα άλλα ζώα του οικοσυστήματος, την τροφή και την εμφάνισή του. Τα παιδιά φέρνουν σταδιακά τη δουλειά τους στο σχολείο, παρουσιάζοντάς την στην ολομέλεια. Συμπληρωματικά, στο τέλος κάθε παρουσιάσης, το κάθε παιδί πειραματίζεται με το ψηφιακό εργαλείο επαυξημένης πραγματικότητας της google και «τοποθετεί» στο χώρο του σχολείου το τρισδιάστατο αντικείμενο που παρουσιάζει το ζώο που είχε διαλέξει στην εργασία του με τη χρήση κινητής συσκευής. Η δραστηριότητα εξελίσσεται σε όλη τη διάρκεια του εργαστηρίου.

Δραστηριότητα 3^η:

Αναφέρεται στα παιδιά ότι πολλές στάσεις στη yoga είναι εμπνευσμένες από τις στάσεις των ζώων. Τα παιδιά μετά από επίδειξη καρτών προσπαθούν να αντιγράψουν τις στάσεις αυτές.

Εργαστήριο 2

«Τα οικοσυστήματα των ζώων»

Δραστηριότητα 1^η :

Μετά την πρώτη μας επαφή με το θέμα, παρουσιάζεται η Διακήρυξη των Δικαιωμάτων των Ζώων, η οποία αναλύεται στην ολομέλεια και στη συνέχεια εκτυπώνεται σε μορφή χρωμοσελίδας για να χρωματιστεί και να συμπληρωθεί ως φύλλο εργασίας από το κάθε παιδί.

Δραστηριότητα 2^η:

Έπειτα, εστιάζουμε στο δικαίωμα στην προστασία και στην ελευθερία. Πρέπει λοιπόν να προστατεύουμε τόσο τα ίδια τα ζώα αλλά και το περιβάλλον στο οποίο ζουν και να τα αφήνουμε να ζουν εκεί όπου ανήκουν. Γίνεται συζήτηση σχετικά με το ποια και πόσα οικοσυστήματα υπάρχουν. Έστερα, γίνεται διαχωρισμός των φιγούρων των ζώων που διαθέτει η τάξη στα οικοσυστήματα που έχουν οριστεί. Στο τέλος, παράγεται ένα επιτραπέζιο παιχνίδι διαδρομής στο οποίο κάθε πιόνι-ζωάκι πρέπει να φτάσει πρώτο στο οικοσύστημά που ανήκει.

Δραστηριότητα 3^η :

Τα παιδιά καλούνται να παράξουν εικαστικό έργο με νερομπογιές το οποίο αναπαριστά το οικοσύστημα κάποιου ζώου και χρησιμοποιείται ως φόντο. Έπειτα, χρησιμοποιώντας το φαινόμενο της σκιάς, σε σκοτεινό περιβάλλον, φωτίζουμε με το φακό φιγούρες - ζωάκια, τα οποία αποτυπώνονται σε χαρτί από τα παιδιά.

Δραστηριότητα 4^η:

Σε αυτή τη δραστηριότητα του εργαστηρίου αφορά τη δημιουργία διοραμάτων. Πιο συγκεκριμένα, χρησιμοποιώντας κουτιά παπουτσιών, που ζητώνται από τα παιδιά, κατασκευάζονται σε ομάδες οικοσυστήματα, τα οποία διακοσμούνται από υλικά και φιγούρες - ζωάκια της τάξης.

Συμπληρωματικά με τις παραπάνω δραστηριότητες του εργαστηρίου διαβάζονται τα βιβλία «Μια φορά και μια γοργόνα», «Η Χρυσούλα», «Ο Λάμπης ένα λυκάκι μεγαλώνει στην Πίνδο», «Ο Νόι και η φάλαινα» και «Το μικρό καγκουρό» και ακούγονται τα τραγούδια «Το δέντρο» και «Το λιοντάρι ντάρι – ντάρι».

Δραστηριότητα 5^η:

Τα παιδιά με αφορμή όλα τα παραπάνω εμπλέκονται σε διαδικασίες δημιουργικής γραφής συνεργατικά και παράγουν ένα παραμύθι με ζώο το οποίο βρίσκεται σε λάθος οικοσύστημα και μπλέκει σε μπελάδες. Προτιμάται το digital storytelling το οποίο γίνεται με το ψηφιακό εργαλείο power point.

Εργαστήριο 3

«Ζώα υπό εξαφάνιση»

Δραστηριότητα 1^η :

Η συζήτηση περιστρέφεται γύρω από την προστασία των ζώων υπό εξαφάνιση και κυρίως τη χελώνα καρέτα-καρέτα και τη φώκια μονάχους-μονάχους. Βλέπουμε εικόνες και βίντεο και συλλέγουμε πληροφορίες σχετικά με αυτά. Στη συνέχεια, παίζουμε ένα βιωματικό ψυχοκινητικό παιχνίδι, χωρίζοντας τα παιδιά σε χελωνίτσες καρέτα-καρέτα και σε εμπόδια (σακούλες, δίχτυα ψαράδων κ.λπ.). Η κάθε χελωνίτσα-παιδί έχει στόχο να φτάσει στην παραλία, με τα εμπόδια ωστόσο να δυσκολεύουν το έργο αυτό, ούτως ώστε να επιζήσει ένας περιορισμένος αριθμός χελώνων.

Παράλληλα, διαβάζουμε το εικονογραφημένο παιδικό βιβλίο «Τούμπαλιν».

Δραστηριότητα 2^η:

Το επόμενο ζώακι προς εξαφάνιση είναι η φώκια μονάχους-μονάχους. Αφού τη μελετάμε με τον ίδιο τρόπο, μεταμορφώνουμε μια καρέκλα σε φώκια και με τη βοήθεια ενός ζαριού, ταΐζουμε το ζώακι όσα ψαράκια και κροκέτες υποδεικνύει κάθε φορά το ζάρι.

Εργαστήριο 4

«Δικαιώματα των Ζώων»

Δραστηριότητα 1^η:

Με κεντρικό άξονα τη Διακήρυξη για τα Δικαιώματα των Ζώων, μιλάμε για όλα εκείνα τα δικαιώματα, τα οποία καταστρατηγούνται και καταπατώνται από τον άνθρωπο, με στόχο το χρηματικό όφελος (πχ. η υπερεκτροφή, η υπεραλίευση, η αφαίρεση της γούνας των ζώων για δημιουργία ενδυμάτων, η επίδειξη των θηραμάτων μέσα από το κυνήγι ως χόμπι). Ακολουθώντας, τα παιδιά δημιουργούν ατομικές ζωγραφιές, απεικονίζοντας ένα ζώο του οποίου το δικαίωμα καταπατάται. Έπειτα, σε ειδικό λογισμικό επεξεργασίας («Chatterpix»), τα παιδιά ηχογραφούνται και «δίνουν φωνή» στα σκίτσα τους. Όλες οι «ζωντανευμένες» ζωγραφιές ενώνονται και δημιουργείται μία ταινία μικρού μήκους για τα δικαιώματα των ζώων.

Συμπληρωματικά διαβάζονται τα βιβλία «Μόμπι Ντικ» και «Μαύρη Καλλονή»

Δραστηριότητα 2^η:

Γίνεται ανάγνωση και επεξεργασία του βιβλίου «Πώς να κρύψεις ένα λιοντάρι στο σχολείο» και υπενθύμιση ότι τα ζώα πρέπει να μένουν στο φυσικό τους περιβάλλον. Ακολουθεί συζήτηση σχετικά με τα ζώα που δε ζουν ελεύθερα και τις συνθήκες ζωής τους όταν βρίσκονται σε αιχμαλωσία. Στη συνέχεια, συνδεόμαστε μέσω ίντερνετ με κάμερες live αναμετάδοσης από διάφορα καταφύγια σε διαφορετικές χώρες και οικοσυστήματα και παρακολουθούμε τα ζώα στο φυσικό τους περιβάλλον ως αντιπρόταση στους ζωολογικούς κήπους.

Δραστηριότητα 3^η:

Σε αυτή τη δραστηριότητα δημιουργείται ένα κολλάζ στο οποίο καταδεικνύεται το παράλογο της εκμετάλλευσης της γούνας των ζώων. Οι άνθρωποι και τα ζώα απεικονίζονταν με «αντίστροφη ενδυμασία»: ο άνθρωπος φοράει γούνα για την οποία χρησιμοποιείται κανσόν με αντίστοιχο μοτίβο και το ζώο ανθρώπινα ρούχα τα οποία κόβονται από εμπορικούς καταλόγους. Ο τίτλος: «Βρες το λάθος» που γράφεται από τα παιδιά συμπληρώνει την εργασία.

	<u>Δραστηριότητα 4^η:</u> Σαν δραστηριότητα ανακεφαλαίωσης βασιζόμενοι στη μελωδία του γνωστού τραγουδιού του Λ.Κελαηδόνη, «Ο ύμνος των μαύρων σκυλιών» γράφουμε δικούς μας στίχους σχετικά με όσα λέμε ΝΑΙ και όσα λέμε ΟΧΙ ως προς τη συμπεριφορά που πρέπει να έχει ο άνθρωπος προς τα ζώα.
Προσαρμογές για τη συμμετοχή και την ένταξη όλων των μαθητών/τριών	Θα υπάρξει εμπλουτισμός του εκπαιδευτικού υλικού με οπτικές οδηγίες (μέσω υποδειγματικών καρτελών) για τα αλλόγλωσσα παιδιά που δυσκολεύονται με την ελληνική γλώσσα Επίσης ο κάθε μαθητής θα προσφέρει με διαφορετικό τρόπο, ανάλογα με τις ικανότητές του στις ομαδικές εργασίες. Επίσης το γεγονός ότι η φυσιογνωμία των εργαστηρίων είναι πολυαισθητηριακή ευνοεί τη συμμετοχή όλων των μαθητών.
Φορείς και άλλες συνεργασίες που θα εμπλουτίσουν το πρόγραμμά μας	• Συνεργασία με την οικογένεια και τα υπόλοιπα τμήματα του νηπιαγωγείου.

Τελικά προϊόντα που παρήχθησαν από τους/τις μαθητές/τριες κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων	• Επιτραπέζιο οικοσυστημάτων • Παιχνίδι μονάρχους-μονάρχους • Βιωματικό επιτραπέζιο καρέτα-καρέτα • Διοράματα • Βίντεο δικαιωμάτων των ζώων • Τραγούδι δικαιωμάτων των ζώων • Παραμύθι: Το ταξίδι του Σαυρή • Εικαστικό έργο με σκιά ζώου • Κολλάζ με τίτλο «Βρες το λάθος»
Εκπαιδευτικό υλικό και εργαλεία που παρήχθησαν από τους/τις μαθητές/τριες κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων	• Επιτραπέζιο οικοσυστημάτων • Βίντεο δικαιωμάτων των ζώων • Τραγούδι δικαιωμάτων των ζώων • Παραμύθι: Το ταξίδι του Σαυρή
Εκδηλώσεις διάχυσης και Συνολική αποτίμηση της υλοποίησης της υποδράσης	• Ανάρτηση των δράσεων στο blog του σχολείου • Αποστολή ψηφιακού παραμυθιού στους γονείς • Αποστολή λίστας προτεινόμενων ταινιών σχετικών με τη θεματική